

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Tiit Riisalo
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium

Teie 29.12.2023 nr 24.8-4/5235-1

Meie 15.01.2024 nr 2.2.-1/24/29-2

info@mkm.ee
grete.kaju@mkm.ee

Puuduste kõrvaldamiseks tähtaja määramine

Andmekaitse Inspeksiooni menetluses on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi taotlus uuringus „Meeste väikse osakaalu põhjused EHW valdkonna õppurite ja töötajate hulgas“ isikuandmete töötlemiseks andmesubjekti nõusolekuta.

Tutvunud Teie taotlusega, soovin selgitusi järgnevatele asjaoludele:

1. Taotluse punktis A (õppimise kategooria all) on öeldud: *õpingute alustamise, katkestamise ja lõpetamise kirjeldamine lisaks soole teiste taustatunnuste lõikes, et /.../* Palun selgitage, millised on teised taustatunnused.
2. Taotluse punktis A (töötamise kategooria all) on öeldud: *Töötasu EHW ametialadel: meeste ja naiste kuine brutotasu 2014 – 2023 eriala, vanuse, rahvuse ja tööandja piirkonna lõikes.* Juhin tähelepanu, et rahvus kuulub eriliiki isikuandmete hulka ning sellisel juhul tuleb pöörduda ka eetikakomiteesse (isikuandmete kaitse seaduse § 6 lg 4). Samas ei ole rahvust nimetatud taotluse punktis 5 kirjeldatud andmekoosseisudes. Kas te soovite rahvust pärida? Kui jah, siis millisest andmekogust ning kas olete konsulteerinud eetikakomiteega kooskõlastuse taotlemise vajadusest? Kui ei soovi pärida, siis palun taotlusest rahvus välja jätta.
3. Taotluse punktis C on öeldud, et teistes uuringu osades töödeldakse andmeid isiku nõusolekul, mistõttu ei puuduta taotluse nende andmete töötlemist. Palun siiski kirjeldada ka seda osa uuringust, mis tugineb nõusoleku alusele, sealhulgas, kuidas planeerite jõuda sihtrühmani. Palun edastada nõusoleku vorm või selle kavand. Eeldan, et nõusoleku alusel toimuva uuringu osa puhul küsitletakse sihtgruppi kuuluvaid isikuid. Palun kirjeldada, mil moel küsitlus läbi viiakse (intervjuu, küsimustik vms), kes viib, kuidas küsitlusandmeid töödeldakse (sh kas kasutatakse pilveteenust ja küsitlusplatvormi vms ning millises riigis asub selle teenusepakkuja server jms).
4. Taotluse kohaselt teeb Statistikaamet uuringu läbiviijale andmed kättesaadavaks pseudonüümitud kujul. Kas Statistikaametis säilib koodivõti? Kui jah, siis palun selgitage miks ning kui kaua koodivõti säilib.
5. Taotluse punktis 5 andmekoosseisus on välja toodud, et registritest päritakse pseudokood, kas siiski päritakse isikukood ning selle abil seotakse andmed ja määratakse pseudokood või kasutatakse Statistikaametis juba inimese kohta olevaid pseudokoode?

6. Uuringu eesmärgiks on välja selgitada meeste väikse osakaalu põhjuseid EHW valdkonnas, kuid taotluse kohaselt päritakse kõikide selle valdkonna inimeste andmeid, sh naiste. Palun põhjendage, miks on vajalik uuringu eesmärgi täitmiseks pärida ka naiste andmeid?
7. Taotluse punktis 5 on öeldud: *II EHW valdkonna tööturu olukorra võrdluseks kõik perioodil 2014 – 2023 vähemalt ühel kuul töötanud inimesed, kelle kohta on vajalik andmete koosseis väiksem. Täpne isikute arv pole teada, kuid hõivatute arv on aastas ca 650 000.* Palun põhjendada, miks on vajalik pärida võrdluseks nii suure hulga inimeste andmeid? Miks ei piisa võrdluseks vähemate inimeste andmed?. Palun kaaluda väiksema hulga inimeste andmete kaasamist.
8. Palun Teil uuesti hinnata andmekoosseisu vajalikkust ning põhjendada registritest päritavate andmekoosseisude vajalikkust uuringu eesmärgi täitmiseks (iga andmekoosseisu kuuluv kirje eraldi). Hetkel tekitab näiteks küsimusi, miks on EHISest vajalik pärida õppekavagrupperi ja -rühma, miks ei piisa õppekava nimetusest; TÖRist päritakse tööandja pseudokoodi, tööandja tegevusala EMTAK koodi ja lisaks väljamakse tegija pseudokoodi, miks ei piisa tööandja pseudokoodist. TÖRist soovitakse ka töösuhte peatamise põhjust, miks see on vajalik ja kas need andmed on TÖRis? TÖRi andmekoosseisus on ka *kirje algversioon, lõppversioon, versiooni kehtivuse algus ja lõpp*, mida need kirjed sisaldavad ning kuidas need uuringu eesmärgi täitmiseks vajalikud on.
9. Taotluse punkti 8 kohaselt ei pea Te andmesubjekti teavitamist vajalikuks. Selgitan, et isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) üheks oluliseks põhimõtteks on läbipaistvuse põhimõte. Isikuandmete vastutaval töötlejal on kohustus esitada läbipaisvalt teavet isikuandmete töötlemise kohta. IKÜM artiklid 12 – 14 sätestavad, milline teave tuleb andmesubjektile esitada. Isikuandmete vastutav töötleja peab võtma aktiivseid meetmeid kõnealuse teabe esitamiseks andmesubjektile või suunama andmesubjekti aktiivselt selle asukohta. IKÜM artikkel 14 lõike 5 punkti b kohaselt on tõesti võimalik tugineda teavitamata jätmisele, kuid sama punkt ütleb ka, et sellistel juhtudel võtab vastutav töötleja asjakohased meetmed andmesubjekti õiguste, vabaduste ja õigustatud huvide kaitsmiseks, sealhulgas teeb teabe avalikult kättesaadavaks. Antud uuringu puhul planeerite töödelda suure hulga inimeste andmeid ning ei nähtu, et neil oleks võimalik sellisest andmetöötlemisest teada saada, seega leian, et tuleb teha vastav teavitus enne andmetöötlemise algust. Kuivõrd töödeldakse suure hulga inimeste andmeid ning kontaktandmeid registritest ei pärita, siis teavitus on võimalik teha ka näiteks ministeeriumi kodulehel, meedias vms.

Palun **hiljemalt 30.01.2024** taotluses esinevad puudused kõrvaldada ning selgitused ja täpsustused taotlusvormile sisse viia. Muudatused palun algtekstist eristada. Ühtlasi pikendan taotluse läbivaatamise tähtaega **kuni 06.02.2024**.

Tähtjaks puuduste kõrvaldamata jätmise korral võib Andmekaitse Inspektsioon vastavalt haldusmenetluse seaduse § 15 lõikele 3 jätta taotluse läbi vaatamata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Virve Lans
jurist
peadirektori volitusel